

Wind in de zeilen

Voortgangsrapportage

Siebe Riedstra (uitvoeringsregisseur)

15 november 2020

Voortgangsrapportage

Wind in de Zeilen

15 november 2020

Uitvoeringsregisseur Wind in de Zeilen

Siebe Riedstra

Programmateam Uitvoeringsregisseur

Bart Pouwer

Kasper Baarda

Foto

Silco Saaman

Introductie

Inleiding

Per 10 juli 2020 zijn betrokken bestuurlijke partners actief bezig met het uitvoeren van de maatregelen uit het bestuursakkoord Wind in de Zeilen. Het gaat om een divers pakket aan maatregelen met een omvang van € 651,9 miljoen. Deze maatregelen variëren van het verbeteren van treinverbindingen tussen Zeeland en de Randstad tot de bouw van een Law Delta in Vlissingen. Dit pakket aan maatregelen wordt uitgevoerd op basis van het bestuursakkoord dat het Rijk, de provincie Zeeland, de gemeente Vlissingen en het waterschap Scheldestromen met elkaar sloten op 26 juni 2020.

Als uitvoeringsregisseur van Wind in de Zeilen zie ik toe op een gedegen en snelle uitvoering van de maatregelen. Ik monitor, coördineer en intervenueer waar nodig. In dat licht breng ik halfjaarlijks een voortgangsrapportage uit om betrokkenen mee te nemen in de ontwikkelingen rondom de realisatie van de maatregelen. Deze rapportage staat dus niet op zichzelf, maar is de eerste in een reeks.

Bij het uitbrengen van deze eerste voortgangsrapportage neem ik als vertrekpunt de stand van zaken per 15 november 2020. We zijn exact 3.5 maand onderweg met de uitvoering. Daarbij rijst automatisch ook de vraag: hoe staan we ervoor? En wat is er zoal ondernomen? Daar geef ik in deze rapportage antwoord op.

Ik ga in op de stand van zaken en de ontwikkelingen in de uitvoering van Wind in de Zeilen, maar werp ook een blik op wat de komende periode verwacht kan worden. Ik geef hiervan een algemeen overzicht en ga hier ook per maatregel, per zogenaamd fiche, dieper op in. De fiches op een rijtje:

Fiche 1A ~ Vergoeden van gemaakte kosten
Fiche 1B ~ Law Delta
Fiche 1C ~ Oprichting Delta Kenniscentrum
Fiche 1D ~ Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen
Fiche 1E ~ Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland
Fiche 1F ~ Bereikbaarheid
Fiche 1G ~ Industrie en haven
Fiche 1H ~ Zorg
Fiche 1I ~ Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden
Fiche 1J ~ Aardgasvrije wijken
Fiche 1K ~ Ontvlechten Evides en PZEM

Algemeen beeld

Sinds 10 juli 2020 zijn de betrokken partijen bij de uitvoering van de maatregelen hard aan de slag gegaan. Met veel enthousiasme zijn projectgroepen opgezet, plannen verder uitgewerkt, kwartiermakers aangesteld, opdrachten verstrekt en onderzoeken uitgevoerd. Ook is uitgezocht hoe de toegezegde financiële middelen door het Rijk de betrokken partijen het best kunnen bereiken. Hierbij zijn alle partijen de gemaakte afspraken nagekomen. De benodigde plannen van aanpak van de verschillende fiches heb ik binnen de hiervoor gestelde termijn ontvangen en de eerste resultaten zijn reeds geboekt. Zie de bijlage van de voortgangsrapportage voor een uitgebreide stand van zaken per fiche en een vooruitblik op het komende halfjaar.

Afgerond volgens planning

Vanuit de afspraken in het Bestuursakkoord zijn de volgende onderdelen in de afgelopen periode met resultaat afgerond:

Fiche A: Vergoeding van gemaakte kosten

Er was afgesproken om alle gemaakte kosten te compenseren voor de getroffen voorbereidingen voor het realiseren van de Marinierskazerne in Vlissingen. Het ging hierbij om in totaal € 20,942 miljoen aan gemaakte kosten die het Rijk aan het Waterschap Scheldestromen, de gemeente Vlissingen en de provincie Zeeland zou vergoeden. Het Rijk heeft dit bedrag inmiddels vergoed aan de Zeeuwse partijen. Het geld is voor de afgesproken datum (1 september 2020) gestort.

Fiche E: Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

Er is in Wind in de Zeilen afgesproken dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) € 20 miljoen stort in het Investeringsfonds Zeeland via een zogenaamde agiostorting. In de ministerraad van 6 november 2020 is dit voorstel van het ministerie van EZK goedgekeurd. Daarmee is de zogenaamde 'voorhangprocedure' van start gegaan. Na het verstrijken van de voorhangprocedure (30 dagen) zal de kapitaalstorting worden geëffectueerd. Aansluitend vindt bekrachtiging van dit besluit plaats in de aandeelhoudersvergadering van het Investeringsfonds Zeeland.

Fiche K: Ontvlechting Evides - Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM)

Er is afgesproken dat er in november 2020 een adviesrapport wordt opgeleverd over de ontvlechting van Evides uit PZEM. Dit adviesrapport is ambtelijk opgeleverd en vormt een bouwsteen voor een interdepartementaal advies, waar de bestuurlijke stuurgroep Wind in de Zeilen eind januari 2021 een besluit over kan nemen.

Bijzonderheden

Zoals hierboven reeds is aangegeven, zijn alle afspraken en deadlines nagekomen door de betrokken partijen. Toch springen de ontwikkelingen bij twee fiches (D: Oprichting Delta Kenniscentrum en G: Industrie en Haven, onderzoek 380 kV-aansluiting Zeeuws-Vlaanderen) in het oog en verdienen een extra toelichting:

Fiche D: Oprichting Delta Kenniscentrum

De gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en de ‘founding fathers’ (HZ University of Applied Sciences, Scalda, University College Roosevelt, Universiteit Utrecht en Wageningen University & Research) zijn hard aan de slag gegaan met een zorgvuldige werving en selectie van kwartiermakers voor het Delta Kenniscentrum. Dit heeft geleid tot de aanstelling van twee kwartiermakers (duo-functie) die per 1 december 2020 aan de slag gaan. De kwartiermakers-fase neemt vanaf 1 december drie tot zes maanden in beslag.

Fiche G: Industrie en Haven, onderzoek 380 kV-aansluiting Zeeuws-Vlaanderen

In Wind in de Zeilen is afgesproken dat het onderzoek naar 380kV-aansluiting in Zeeuws-Vlaanderen in de tweede helft van 2020 kan starten. De afgelopen periode is uitvoerig gesproken over welke partij het beste geëquipeerd is dit project te leiden.

Inmiddels is bekend dat North Sea Port de handschoen oppakt. Daarom nemen zij het initiatief om een projectleider aan te stellen. Deze projectleider levert vervolgens een plan van aanpak op om het onderzoek naar de behoefte van een vertakking van 380 kV naar Zeeuws-Vlaanderen uit te (laten) voeren.

Belangrijkste mijlpalen voor de komende zes maanden

Over een halfjaar breng ik een nieuwe voortgangsrapportage uit. Tot die tijd staat Wind in de Zeilen echter niet stil. Een blik op wat ons in de tussentijd te wachten staat:

Fiche A: Vergoeden van gemaakte kosten

Uiterlijk in april 2021 draagt het Rijk alle gronden over van het marinierskazerneterrein aan de provincie Zeeland, North Sea Port, gemeente Vlissingen en het waterschap Scheldestromen (met uitzondering van de gronden die nodig zijn voor de realisatie van de Law Delta).

Fiche B: Law Delta

In januari 2021 wordt een keuze gemaakt voor de locatie van het Justitieel Complex Vlissingen op advies van het College van Rijksadviseurs. Daarnaast gaat het Strategisch Kenniscentrum voor Georganiseerde en Ondernijvende Criminaliteit (SKC GOC) op zoek naar huisvesting in Vlissingen (per januari 2021).

Fiche C: Oprichting Delta Kenniscentrum

In de komende periode gaan de kwartiermakers aan de slag met het opstellen van een plan van aanpak (januari 2021) en wordt een projectplan opgesteld voor het Delta Kenniscentrum (mei 2021).

Fiche D: Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

In de komende periode wordt een plan opgesteld voor de doorontwikkeling van de Kenniswerf (maart-april 2021).

Fiche E: Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

De eerste tranche van € 5 miljoen wordt beschikbaar gesteld voor de bedrijven (januari 2021).

Fiche F: Bereikbaarheid

De NS maakt definitieve afspraken met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) over de inkoop van een intercity. Daarnaast worden de pilots geselecteerd die uitgevoerd gaan worden als onderdeel van Living Lab Slimme Mobiliteit. Ook levert de projectleider van Ontwikkeling Stationsgebied Vlissingen een definitief plan van aanpak op (1 februari 2021). Ten slotte wordt ten behoeve van de Rail Gent Terneuzen het infrastructureel ontwerp op detailniveau uitgewerkt.

Fiche G: Industrie en haven

De komende periode wordt besloten welke uitvoerders het onderzoek naar waterstof-hub Zeeland (eind februari 2021), CCS/CCU (februari 2021) en de (financiële) versterking van North Sea Port (januari 2021) gaan uitvoeren.

Fiche H: Zorg

Begin december 2020 worden de resultaten van het onderzoek van HAN bekend over de uitvoerbaarheid van het opleiden van 10 extra physician assistants (PA's) in Zeeland. Daarnaast starten vier Huisartsen in Opleiding (HAIO's) in Zeeland in de instroomronde van maart 2021.

Met betrekking tot het verbeteren van de zorginfrastructuur in Zeeland wordt gewerkt aan het verder invullen van de programmaorganisatie, het per onderdeel aanscherpen van de plannen van aanpak en het opzetten van een monitoringsaanpak/impactanalyse. Ook wordt de wijze van samenwerking in de acute psychiatrie verder uitgewerkt (Q1 2021).

Voor de te realiseren gezondheidscentra in Vlissingen en elders op Walcheren worden drie locaties gekozen.

Fiche I: Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden

In de komende periode worden er afspraken gemaakt met werkgevers voor passende (om)scholingstrajecten (december 2020 - maart 2021). Daarnaast ontvangt de gemeente Vlissingen de incidentele specifieke bijdrage van € 1 miljoen (maart 2021). Bovendien zullen de eerste deelnemers van het project in maart-april 2021 aan de slag gaan.

Fiche J: Aardgasvrije wijken

Er wordt een besluit genomen over het indienen van een ontvankelijke subsidieaanvraag vanuit Vlissingen voor de derde tranche van het Programma aardgasvrije wijken (februari 2021)

Fiche K: Ontvlechten Evides en PZEM

Er wordt een besluit genomen over de ontvlechting van Evides en PZEM (eind januari 2021).

Fiche L: Governance uitvoering Wind in de Zeilen

De gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en mijn team hebben afgelopen periode nauw samengewerkt om transparantie en samenhang in het proces te borgen. Er is een overlegvorm ingericht tussen de coördinatoren van Wind in de Zeilen van de betrokken bestuurlijke partijen die intensief en constructief vergaderen. Daarnaast staan zij in nauw contact met de projectleiders van de verschillende fiches. Op deze manier wordt geborgd dat de maatregelen, conform afspraak, worden uitgevoerd en eventuele knelpunten snel aan het licht komen. Bovendien is er een afstemmingsgroep communicatie gevormd, waaraan woordvoerders/communicatieadviseurs van de gemeente Vlissingen, provincie Zeeland en het ministerie BZK deelnemen en een lid van zowel het team Riedstra als het programmateam BZK, zodat iedereen elkaar op de juiste momenten kan informeren.

Uitvoeringsregisseur Wind in de Zeilen

Siebe Riedstra

Stand van zaken per fiche

Fiche 1A ~ Vergoeden van gemaakte kosten	9
Fiche 1B ~ Law Delta	10
Fiche 1C ~ Oprichting Delta Kenniscentrum	14
Fiche 1D ~ Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen	16
Fiche 1E ~ Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland	18
Fiche 1F ~ Bereikbaarheid	20
Fiche 1G ~ Industrie en haven	26
Fiche 1H ~ Zorg	33
Fiche 1i ~ Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden	39
Fiche 1J ~ Aardgasvrije wijken	41
Fiche 1K ~ Ontvlechten Evides en PZEM	44

Vergoeden van gemaakte kosten

Algemene beschrijving

Het Rijk compenseert alle gemaakte kosten voor de getroffen voorbereidingen voor de Marinierskazerne in Vlissingen, zoals is afgesproken in Wind in de Zeilen. Het gaat om in totaal € 20,942 miljoen aan gemaakte kosten die het Rijk aan de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen vergoedt.

Beoogd resultaat

Alle gemaakte kosten worden vergoed aan de Zeeuwse partijen (in totaal € 20,942 miljoen).

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van BZK, samen met de provincie Zeeland, gemeente Vlissingen en waterschap Scheldestromen.

Afronding project

1 september 2020. De betalingen zijn reeds afgerond.

Financiën

De kosten die het Rijk betaalt om de betrokken partijen te compenseren voor de gemaakte kosten, zijn: € 5,3 miljoen aan de gemeente Vlissingen en € 14,75 miljoen aan de provincie Zeeland en € 892.000 aan het waterschap Scheldestromen. Daarnaast ontvangt Vlissingen een schadevergoeding van € 2 miljoen voor de vertraging van onroerendezaakbelasting-inkomsten.

Planning

Betalingen zijn reeds gedaan.

Stand van zaken

Het Rijk en de Zeeuwse partijen hebben afspraken gemaakt over de wijze waarop de vergoeding van de kosten moest worden overgemaakt. Het bedrag is inmiddels betaald aan de Zeeuwse partijen. Daarmee zijn de benodigde maatregelen getroffen en kan dit onderdeel van het fiche als afgerond worden beschouwd.

Algemene beschrijving

Als gevolg van ontwikkelingen in het veiligheidsbeeld van Nederland neemt binnen de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) het aantal gedetineerden met extreme vlucht-, veiligheids- en maatschappelijke risico's gestaag toe. Voor deze gedetineerden is een hoog tot zeer hoog beveiligingsniveau noodzakelijk. De bestaande voorzieningen zitten echter tegen het maximum van hun capaciteit.

Daarnaast is het zowel vanuit het belang van de opsporing en vervolging, het tegengaan van ongewenste netwerkvorming in detentie als het beheersen van het dreigingsrisico tegen de inrichtingen om dergelijke verdachten/gedetineerden gescheiden van elkaar te kunnen plaatsen. Bovendien is een tweede extra beveiligde inrichting gewenst, waarbij de combinatie van gevangenhouden en de aanwezigheid van een hoog beveiligde zittingslocatie op een complex zorgt voor meer efficiëntie en minder risicovolle vervoersbewegingen.

De ontwikkelingen in het veiligheidsbeeld van Nederland hebben ook hun weerslag op de strafrechtketen. Het kabinet heeft daarom besloten te investeren in de bewaking en beveiliging van advocaten, officieren van justitie en rechters die bij de opsporing, vervolging en berechting van leden van de zware georganiseerde criminaliteit betrokken zijn. Naast deze persoonsbeveiliging stelt dit offensief ook eisen aan de beveiliging van de zittingslocaties waar extra risicovolle zittingen gehouden worden. De bestaande hoog beveiligde zittingslocaties zijn in aantal onvoldoende om in de vraag vanuit Rechtspraak en OM te voorzien. Dit alles heeft ertoe geleid dat er op het nieuw aangewezen terrein van het Justitieel Complex Vlissingen een hoog beveiligde zittingslocatie zal worden gerealiseerd.

Tegen deze achtergrond biedt Wind in de Zeilen de gelegenheid om Zeeland een zeer betekenisvol fysiek alternatief te bieden voor de misgelopen marinierskazerne en tegelijk in bovenstaande behoefte te voorzien. Een win-win situatie voor de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het kabinet (zie Kamerbrief van 14 juli 2020 – 'Nadere informatie over Justitieel Complex Vlissingen'). Zo wordt er een Justitieel Complex Vlissingen gebouwd dat in elk geval de volgende functies omvat:

1. Een hoog beveiligde zittingslocatie;
2. Een penitentiaire inrichting voor zwaardere doelgroepen met daarbij een extra beveiligde inrichting en een steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning;
3. Een beveiligde faciliteit waar rechters, officieren van justitie en advocaten tijdens zittingsdagen kunnen overnachten en werken.

De functie van SKC GOC wordt eveneens gevestigd in de gemeente Vlissingen. Over de precieze locatie wordt nog gesproken.

Justitieel Complex Vlissingen

Algemene beschrijving

Het Justitieel Complex Vlissingen wordt een uniek complex in Nederland waarbij delen van de strafrechtketen op één terrein worden gesitueerd om de veiligheid optimaal te borgen. Het complex heeft een dubbele functie met een eigenstandige opdracht.

Een zittingslocatie is een landelijke voorziening die zich primair richt op parketten en rechtbanken ten zuiden van de grote rivieren en ook ruimte biedt voor het arrondissement Rotterdam. Door het combineren van een gevangenis en een zittingslocatie in een hoog beveiligde omgeving ontstaat een voor Nederland nieuw concept. Hierdoor kan een deel van deze zware vluchtgevaarlijke criminelen in één veilige omgeving worden gedetineerd en berecht. Dat verkleint bij een deel van de gedetineerden de vervoersbewegingen en daarmee het risico op ontvluchting. Voor Nederland is dit een unieke combinatie.

Uitvoeringspartijen

Dienst Justitiële Inrichtingen, samen met het Rijksvastgoedbedrijf, de Raad voor de Rechtspraak, het Openbaar Ministerie, de gemeente Vlissingen en de provincie Zeeland.

Afronding project

De beoogde einddatum voor de oplevering van het Justitieel Complex Vlissingen is eind 2026.

Beoogd resultaat

Er wordt een Justitieel Complex Vlissingen gebouwd dat in elk geval de volgende functies omvat:

1. Een hoog beveiligde zittingslocatie;
2. Een penitentiaire inrichting voor zwaardere doelgroepen met daarbij een extra beveiligde inrichting en een steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning;
3. Een beveiligde faciliteit waar rechters, officieren van justitie en advocaten tijdens zittingsdagen kunnen overnachten en werken.

Financiën

Voor de financiering van de hoog beveiligde zittingslocatie in Vlissingen met de beveiligde overnachtingsfaciliteit wordt structureel vanaf 2025 € 3,870 miljoen beschikbaar gesteld. Met betrekking tot de extra beveiligde penitentiaire inrichting (222 plaatsen in totaal) en het bijbehorende steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning worden de uitgaven op structureel € 52 miljoen geraamd.

De kosten voor de inzet van het gevangenispersoneel en de investeringen in de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen ontstaan over enkele jaren. Daarom zijn ook de financiële middelen toegekend in de begroting van 2025 en verder. Zodra een marktpartij zich heeft ingeschreven voor de aanbesteding, ontstaat er zicht op de verhouding van kosten en het financiële kader voor de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen in de begroting. De voorbereiding en start van de werving van het personeel start volgens planning in 2024, voor de oplevering van het Justitieel Complex. Tegen

die tijd kan hierover meer gemeld worden. Op dit moment worden geen financiële knelpunten voorzien.

Planning

Planning	Onderwerp
Begin 2021	Keuze locatie op basis van de adviesopdracht van het College van Rijksadviseurs.
In 2021	Opstellen integraal programma van eisen.
2021-2023	Uitvoeren ruimtelijke procedures, zoals het verkrijgen van de vergunningen en de voorbereiding en vaststelling van de herziening van de bestemming.
2021-2023	Vorbereiding, aanbesteding en realisatie voor het bouwrijp maken van de grond.
2021-2023	Vorbereidings- en ontwerpfase, zoals het opstellen van de vraagspecificatie, het vaststellen van het ontwerp en de aanbestedingsprocedure voor het Justitieel Complex Vlissingen.
2024-2026	Realisatie Justitieel Complex Vlissingen inclusief de ontsluiting van openbare wegen.
2024-2026	Vorbereiding en start werving en selectie personeel/inrichten organisatie.
Eind 2026	Oplevering Justitieel Complex Vlissingen.

Gedurende deze planning worden in overleg met de regio Zeeland afstemmingsmomenten georganiseerd met de omgeving (inwoners en het bedrijfsleven) over de voortgang van het project Justitieel Complex Vlissingen. Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) zal daar actief aan bijdragen.

Stand van Zaken

Na het gesloten bestuursakkoord Wind in de Zeilen is de projectorganisatie ingericht voor de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen. Ook is een projectplan opgesteld. Bij de uitvoering van het projectplan wordt nauw samengewerkt met de regio Zeeland. In overleg met het ministerie van BZK, de provincie Zeeland en de gemeente Vlissingen wordt tevens gewerkt aan een goede communicatiestructuur.

Verder wordt door DJI in kaart gebracht in welke mate een extra prikkel kan worden gegeven aan de lokale en regionale economie door het aanbesteden van opdrachten bij ondernemers met betrekking tot de Penitentiare Inrichting Vlissingen en de Penitentiare Inrichting Middelburg met ingang van 2027.

Vooruitblik

In Q1-Q2 2021 worden de volgende resultaten verwacht:

- Analyse aanbestedingsopdrachten voor de lokale en regionale economie Zeeland.
- Keuze voor de locatie van het Justitieel Complex Vlissingen op basis van de adviesopdracht.

- van BZK aan het College van Rijksadviseurs.
- Opstellen van een integraal programma van eisen.

Strategisch Kenniscentrum voor Georganiseerde en Ondernijnde Criminaliteit

Algemene beschrijving

Het SKC GOC heeft als doel om een integraal, gezaghebbend strategisch beeld te krijgen dat inzicht geeft in de aard, omvang, trends en ontwikkelingen in fenomenen van georganiseerde, ondernijnde criminaliteit. Dit centrum levert onder andere een actueel beeld op om bestuur, gezag en partners in de aanpak (waaronder het gezag en het lokale bestuur) te faciliteren bij het maken van strategische en tactische keuzes en prioritering op de langere termijn en het formuleren van doelstellingen. Het SKC GOC wordt in Vlissingen gevestigd.

Beoogd resultaat

De realisatie van een SKC GOC in Vlissingen. Omdat het SKC GOC snel aan de slag wil, wordt op korte termijn (per januari 2021) huisvesting gezocht in Vlissingen.

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van JenV, samen met de gemeente Vlissingen.

Afronding project

Het SKC GOC wordt uiterlijk in 2023 opgeleverd.

Financiën

Voor het SKC GOC wordt structureel € 2,0 miljoen opgenomen in de begroting van het ministerie van JenV (2021 > € 1 miljoen, 2022 > € 1,5 miljoen, 2023 > € 2 miljoen). Met deze eerste contouren en uitgangspunten wordt gekozen voor het splitsen van een zogenaamde opbouwfase van twee jaar (2021 – 2022) en een aansluitende consolidatiefase, waarin sprake is van een multidisciplinair en groeiend SKC GOC met circa 20 tot circa 30 hoogopgeleide specialisten/wetenschappers.

Planning

Na een korte periode van kwartiermaken wordt uitgegaan van een opbouwfase van 2021 tot 2023. De planning van de opbouwfase wordt nog nader uitgewerkt.

Stand van Zaken

Een concept-plan van aanpak is opgeleverd, met een focus op de inhoudelijke plannen van het SKC GOC.

Vooruitblik

Het streven is om huisvesting te vinden voor het SKC GOC per januari 2021.

Oprichting Delta Kenniscentrum

Algemene beschrijving

Dit fiche betreft het oprichten van het Delta Kenniscentrum voor water, voedsel en energie op de Kenniswerf in Vlissingen. Hierin werken de Zeeuwse kennisinstellingen (HZ University of Applied Sciences, Scalda en University College Roosevelt) samen met Universiteit Utrecht en Wageningen University & Research. De betrokken departementen hierbij zijn de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), IenW en EZK.

De activiteiten van het Delta Kenniscentrum bouwen voort op de bouwstenen van Campus Zeeland, waarbij het Joint Research Center, het departement Engineering van University College Roosevelt en het samenwerkingsplatform Deltavraagstukken Vlaanderen-Nederland betrokken zijn.

Beoogd resultaat

De missie van het Kenniscentrum is om invulling te geven aan de maatschappelijke opgave: "Leven en werken in de Delta: klimaatadaptatie door natuurlijke oplossingen". De kernopdracht van het centrum is om innovatieve oplossingen te realiseren voor een toekomstbestendige, veilige en welvarende Delta. Op vier niveaus wordt deze opgave ingevuld: onderzoek, onderwijs, valorisatie en business development.

Uitvoeringspartijen

De 'founding fathers' van het Delta Kenniscentrum (HZ University of Applied Sciences, Scalda, University College Roosevelt, Universiteit Utrecht en Wageningen University & Research).

Daarnaast zijn betrokken: het Rijk, provincie Zeeland/Campus Zeeland, gemeente Vlissingen, Dockwise, Impuls Zeeland en Economic Board, het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ). Eventuele andere partijen die een rol gaan spelen, zijn bijvoorbeeld Ecoshape, Deltares, Universiteit Gent, Community of Practice North Sea.

De kwartiermakers komen met een voorstel over de wijze van inzet van de partijen ten behoeve van het Delta Kenniscentrum. Dit doen zij in afstemming met de bestuurlijke stuurgroep Wind in de Zeilen en de vijf founding fathers. Bovendien stellen de kwartiermakers een klankbordgroep samen en leggen contacten met de andere stakeholders.

Afronding project

In de jaren 2020-2030 is de steun vanuit de Rijksoverheid voor het Kenniscentrum geregeld. Vanaf 2030 draagt het bestuur van het Kenniscentrum de verantwoordelijkheid voor de continuïteit en is er dus geen (financiële) steun vanuit de Rijksoverheid.

Financiën

De totale bijdrage aan het Delta Kenniscentrum vanuit Wind in de Zeilen bedraagt € 68.410.000. Dit betreft 48% van het totaal aan benodigde middelen in de aanlooperperiode tot en met 2030. Het bedrag bestaat uit zowel een eenmalige investering (28%) als een bijdrage voor doorlopende

activiteiten (72%).

Planning

Er uitgegaan van drie tot zes maanden voor het opstellen van een projectplan voor de oprichting van het Delta Kenniscentrum (de kwartiermakers-fase). De kwartiermakers hiervoor zijn inmiddels geworven en gaan per 1 december 2020 aan de slag. Zij werken samen met de bestuurders en medewerkers van de 'founding fathers' de plannen verder uit en geven invulling aan de benodigde randvoorwaarden. Hierbij wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met de andere stakeholders (het Rijk, de provincie Zeeland/Campus Zeeland, de gemeente Vlissingen, Dockwize, Impuls Zeeland en Economic Board).

Aan het eind van de kwartiermakers-fase wordt het volgende opgeleverd: een door alle partijen gedragen en geaccordeerd 'Projectplan Delta Kenniscentrum', inclusief een gezonde financiële begroting voor 10 jaar met perspectief op continuïteit voor de daaropvolgende jaren.

Stand van zaken

De kwartiermakers starten per 1 december met het opstellen van het plan van aanpak Delta Kenniscentrum.

Vooruitblik

Vaststellen van 'Projectplan Delta Kenniscentrum' door de vijf founding fathers en de bestuurlijke stuurgroep Wind in de Zeilen (medio 2021).

Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Algemene beschrijving

De Kenniswerf Vlissingen heeft de potentie om door te groeien naar een toonaangevende campus voor Zeeland met spin-off in heel Zeeland. Om de fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf te versnellen worden de volgende projecten gerealiseerd:

1. Op de Kenniswerf wordt het Delta Kenniscentrum voor water, voedsel en energie opgericht. Met de oprichting van het Delta Kenniscentrum zal het vestigingsklimaat voor bedrijven verbeteren (fiche C).
2. Een tweede aspect betreft het vergroten van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland. Hiermee kunnen kennisintensieve bedrijven aangetrokken worden en kan geïnvesteerd worden in startups, scale-ups en groeiende ondernemingen op de Kenniswerf die ontstaan als spin-off van het Delta Kenniscentrum (fiche E).
3. Om de vestiging van bedrijven mogelijk te maken en verder te versnellen is voor de fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf een eenmalige investering van € 15 miljoen toegezegd om het gebied verder te revitaliseren (fiche D).

Beoogd resultaat

Het resultaat is dat er binnen de Kenniswerf meer vestigingsmogelijkheden komen voor nieuwe ontwikkel-, test- en demofaciliteiten (zoals meegenomen in de plannen voor het Delta Kenniscentrum), starters, scale-ups en R&D-afdelingen. Het uiteindelijke doel is om de Kenniswerf uit te laten groeien tot een toonaangevende campus voor Zeeland met spin-off in heel Zeeland.

De opbrengst van dit fiche heeft twee effecten:

- een sociaaleconomisch effect (het creëren van een groei- en landingsplaats voor ontwikkeltesten, demolocaties en innovatieve en ambitieuze bedrijven draagt sterk bij aan de ambitie om de Kenniswerf de innovatieve broedplaats te laten zijn).
- een werkgelegenheidseffect (circa 380 voltijdbanen als gevolg van het landen van nieuwe bedrijven op de Kenniswerf en in de regio. Door op de Kenniswerf te werken met groeiformules wordt continue nieuwe werkgelegenheid gecreëerd en gestimuleerd).

Uitvoeringspartijen

De gemeente Vlissingen is de trekker van dit fiche.

Er bestaat een sterke relatie met de fiches C, E en F en mogelijk ook met fiche B (in verband met de realisatie van het SKC GOC). Daarom wordt er samengewerkt met vertegenwoordigers van het ministerie van BZK, de provincie Zeeland, Dockwize, Impuls en de kennisinstellingen (HZ University of Applied Sciences, Scalda en University College Roosevelt). Van belang is om de onderlinge samenhang te blijven bewaken. Daarnaast is voor een succesvolle ontwikkeling van de Kenniswerf, met een brede spin-off in Vlissingen en Zeeland ook de samenhang tussen de reeds lopende Kenniswerfontwikkeling en de voorziene impuls voor de Kenniswerf vanuit Wind in de Zeilen randvoorwaardelijk.

Afronding project

De verwachte doorlooptijd is circa vijf jaar, dus in 2025 wordt het project afgerond.

Financiën

Er is € 15 miljoen beschikbaar: € 1 miljoen voor het opstellen van het ontwikkelplan van de Kenniswerf en € 14 miljoen voor de uitvoering van het ontwikkelplan.

Planning

Onderwerp	Planning
<i>Opstellen ontwikkelplan</i> Bestaande uit het concretiseren en actualiseren van de ontwikkelvisie, het opzetten en openen van een grondexploitatie en het opstellen van een communicatie- en marketingplan.	Q1 -Q2 2021
<i>Uitvoeringsfase</i>	Q3-Q4 2021, 2022 -2024
<i>Communicatie- en marketing</i>	Q4 2020, 2021-2024

Stand van zaken

Het plan van aanpak is opgesteld en de projectopdracht van de Kenniswerf wordt aangepast.

Vooruitblik

Besluitvorming over het ontwikkelplan door onder andere de gemeenteraad van Vlissingen (grondexploitatie) is voorzien in medio 2021.

Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

Algemene beschrijving

Dit fiche bevat een onderbouwing van de extra gevraagde financiële middelen van in totaal € 20 miljoen voor het vergroten van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland. Deze middelen zijn bedoeld:

- voor het aantrekken van kennisintensieve bedrijven voor Zeeland door het fondsvermogen van het Zeeuws Participatiefonds 3 B.V. op te hogen met € 15 miljoen.
- voor het investeren in startups, scale-ups en groeiende ondernemingen, onder andere op de Kenniswerf. Zo wordt InnoGo! versterkt (€ 3,5 miljoen) en wordt de fondsomvang van het Zeeuws Participatiefonds 2 B.V. verhoogd met € 1,5 miljoen voor vervolginvesteringen in deze bedrijven.

Beoogd resultaat

Het resultaat van het project is dat de € 20 miljoen aan rijksmiddelen beschikbaar zijn gesteld aan het Investeringsfonds Zeeland, met bijbehorende bestuurlijke afspraken en besluiten in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) over eventuele aanpassingen in aandeelhouders-instructies en verantwoordingsrapportages.

De investering in het Investeringsfonds Zeeland heeft de volgende beoogde effecten:

- Effect op het vestigingsklimaat: met het vergroten van het investeringsvermogen van het Investeringsfonds Zeeland vergroot de provincie structureel de kans op meer succesvolle acquisitie van kennisintensieve bedrijven, zodat Zeeland aantrekkelijker wordt voor hoger opgeleiden en andere potentiële bedrijven (magneetwerking).
- Effect op de werkgelegenheid: hoogwaardige kennisbedrijven brengen meer toegevoegde waarde met zich mee. Kennisintensieve bedrijven creëren ook hoogwaardige werkgelegenheid voor de lange termijn. Er wordt extra werkgelegenheid verwacht: 400 fte voor € 20 miljoen.
- Sociaaleconomische effecten: het is wenselijk dat de verhouding theoretisch en praktisch opgeleiden beter in balans komt in Zeeland. Het aantrekken van kennisintensievere bedrijven helpt hierbij. Dit zorgt tevens voor een meer gevarieerde arbeidsmarkt, waardoor de mogelijkheid tot vestiging van 'nieuwkomers' wordt vergroot.

Uitvoeringspartijen

Investeringsfonds Zeeland, samen met Provincie Zeeland en het ministerie van EZK.

Afronding project

Voornemen is om in december 2020 de middelen (met bepaald kasritme) beschikbaar te stellen aan het Investeringsfonds Zeeland met bijbehorende afspraken en (aanpassings)besluiten die op de AvA van het Investeringsfonds Zeeland worden bekrachtigd.

Financiën

Er wordt een bedrag van totaal € 20 miljoen ter beschikking gesteld. Dit wordt als volgt verdeeld over

de bestaande investeringsfondsen:

- Een bedrag van € 3,5 miljoen ten behoeve van InnoGo!
- Een bedrag van € 1,5 miljoen ten behoeve van Zeeuws Participatiefonds 2 B.V.
- Een bedrag van € 15 miljoen ten behoeve van Zeeuws Participatiefonds 3 B.V.

Het bedrag van € 20 miljoen wordt ter beschikking gesteld in vier bedragen van € 5 miljoen, te ontvangen in de jaren 2020-2023 (één tranche van € 5 miljoen per jaar).

Planning

De ministerraad heeft op 6 november 2020 een besluit genomen over de agiostorting van € 20 miljoen. Na de voorhangprocedure in de Tweede Kamer kan op de AvA van het Investeringsfonds Zeeland een besluit genomen worden over de vergroting van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland.

Stand van zaken

- Er is een plan van aanpak voor het fiche opgesteld.
- Met de beslissing in de ministerraad is de zogenaamde 'voorhangprocedure' van start gegaan. Na het verstrijken van de voorhangprocedure (30 dagen) zal de kapitaalstorting worden geëffectueerd. Aansluitend vindt bekrachtiging van dit besluit in de AvA van het Investeringsfonds Zeeland plaats.

Vooruitblik

- Eerste tranche van € 5 miljoen wordt beschikbaar gesteld.
- Er wordt bekendgemaakt dat er meer vermogen in het Investeringsfonds Zeeland beschikbaar is en dat per bedrijf een hoger bedrag per ticket kan worden ingezet.
- Aandachtspunten: er zal een actieplan worden opgesteld om voldoende leads te genereren. Dit is een onderdeel van het reguliere jaarplan van het Investeringsfonds Zeeland. De leadflow bij InnoGo! is mede afhankelijk van de tijdige en succesvolle opstart van het Delta Kenniscentrum (fiche C).

Bereikbaarheid

Algemene beschrijving

Het fiche bereikbaarheid is gericht op het verbeteren van de verbindingen tussen Vlissingen en Zeeland en de Randstad, Brabant en Vlaanderen. Het verbeteren van de bereikbaarheid is een randvoorwaarde voor de sociaaleconomische structuurversterking in algemene zin en in het bijzonder voor de Law Delta (fiche B) en het op te richten Delta Kenniscentrum (fiche C).

Intercity Vlissingen-Randstad

Algemene beschrijving

Verbetering van de verbinding Vlissingen-Rotterdam/Amsterdam kan in drie stappen worden gerealiseerd:

Stap 1 (december 2021): introductie van een intercity Vlissingen-Rotterdam één keer per uur en een sprinter Vlissingen-Roosendaal twee keer per uur. Dit levert 20 minuten reistijdwinst op naar Rotterdam. Mogelijkheden om een van de sprinters door te laten rijden naar Dordrecht zal betrokken moeten worden bij een onderzoek dat ProRail uitvoert. Inzet is in ieder geval dat de aansluiting en overstapmogelijkheden in Roosendaal dusdanig zijn dat de huidige reistijden richting de Randstad en de Brabantse steden niet verslechteren.

Stap 2 (2023-2025): versnelling van de intercity door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de Hogesnelheidslijn (HSL, Intercity Direct), in lijn met Toekomstbeeld OV 2040. Op deze manier ontstaat een reistijdwinst van 60 minuten richting Amsterdam.

Stap 3 (uiterlijk 2030): het Rijk, de regio en vervoerder onderzoeken of frequentieverhoging van de intercity mogelijk is. Hiervoor worden in Wind in de Zeilen drie voorwaarden gesteld:

- Een gezonde businesscase.
- Rekenschap nemen van de perifere ligging.
- Een afspraak over een kosten-batenafweging.

Beoogd resultaat

In het bestuursakkoord wordt een aantal te behalen resultaten onderscheiden:

- Reistijdwinst: bij de introductie van de intercity (stap 1) 20 minuten richting Rotterdam, bij verdere versnelling van de intercity (stap 2) 60 minuten richting Amsterdam.
- Reistijdbaten: de reistijdbaten worden becijferd op € 1 - € 3 miljoen voor reizigers op werkdagen tussen Zeeuwse economische centra en op € 5 - € 8 miljoen voor reizigers naar economische centra buiten Zeeland.
- Indirecte economische effecten.

Het belangrijkste resultaat op korte termijn is de introductie van de intercitydienst per december 2021 binnen de huidige hoofdrailnet-concessie. Stap 2: uiterlijk in 2025 zal de dienstregeling ingaan.

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van IenW, samen met de provincie Zeeland, NS en ProRail.

Afronding project

- December 2021: introductie intercity Vlissingen-Rotterdam (1 keer per uur), en sprinter Vlissingen-Roosendaal (2 keer per uur).
- 2023-2025: versnelling van de intercity door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de Hogesnelheidslijn (HSL, Intercity Direct).
- Uiterlijk 2030: onderzoek naar mogelijkheid frequentieverhoging van de intercity.

Financiën

Afgesproken is dat een incidenteel bedrag van € 50 miljoen vanuit het ministerie van Defensie in het kader van Wind in de Zeilen overgeheveld wordt aan het ministerie van IenW voor de uitvoering van de infrastructurele maatregelen.

Binnen de beschikbare middelen, zoals is afgesproken in Wind in de Zeilen, wordt de intercityverbinding nader uitgewerkt. Dit betekent dat de NS een intercitydienst binnen de huidige hoofdrailnet-concessie integreert met het hiervoor beschikbare budget en dat ProRail de benodigde inframeatregelen nader uitwerkt binnen het beschikbare budget.

€ 5 miljoen van de bovengenoemde € 50 miljoen is gereserveerd voor investeringen in de infrastructuur ten behoeve van de stationsomgeving in Vlissingen, conform de afspraken gemaakt in Wind in de Zeilen.

Planning

Periode	Actie	Eigenaar
December 2020	Inkoop additionele dienst (intercity) huidige hoofdrailnet-concessie	NS, IenW
December 2020	Eerste resultaten nadere verkenning inframeatregelen	ProRail
Voorjaar 2021	Definitieve resultaten nadere verkenning (planuitwerking) inframeatregelen, investeringsbeslissing	ProRail, IenW
Augustus 2021	Definitieve afspraken subsidieverlening hoofdrailnet-concessie	NS, IenW
Najaar 2021	Realisatie benodigde inframeatregelen	ProRail
December 2021	Treindienst intercity Vlissingen-Rotterdam operationeel	NS

Stand van zaken

Plan van aanpak is opgesteld.

Vooruitblik

Inkoop additionele dienst (intercity) in de huidige hoofdrailnet-concessie (december 2020).

Ontwikkeling stationsomgeving Vlissingen

Algemene beschrijving

Rond station Vlissingen is een traject gestart met stakeholders uit het bedrijfsleven, onderwijs en (semi-) overheden om duurzame, innovatieve mobiliteitsvormen te ontwikkelen en het stationsgebied te ontwikkelen tot dé mobiliteits-hub in de regio. Hierbij zullen huidige mobiliteitsvormen en het stationsgebied een kwaliteitsimpuls krijgen. Daarnaast zullen nieuwe, slimme en duurzame mobiliteitsvormen worden toegevoegd.

Dit leidt ertoe dat de reiziger (toerist, student, forens én inwoner) gebruiksvriendelijk, flexibel en comfortabel kan wisselen tussen bestaande en nieuwe mobiliteitsvormen. Met deelmobiliteit (deelauto's, deelfietsen), aanvullende voorzieningen (zitmogelijkheid, toilet, waterkraan, wifi, oplaadpunten), duurzame mobiliteitsvormen, laadinfra gekoppeld aan de elementen wind, water en zon wordt het stationsgebied dé mobiliteits-hub in de regio en is de Zeeuwse beleving voor zowel inwoners als niet-inwoners compleet.

Stand van zaken

Het hierboven genoemde traject is afgerond. Dit heeft geresulteerd in een conceptvisie stationsgebied Vlissingen 2025. Deze visie dient als leidraad voor het op te stellen plan van aanpak dat uiterlijk op 1 februari 2021 opgeleverd wordt.

Vooruitblik

Opleveren plan van aanpak voor 1 februari 2021.

Living Lab Slimme Mobiliteit

Algemene beschrijving

Zeeland wil als omgeving dienen om innovatieve mobiliteitsconcepten in een meer dunbevolkt gebied met landsgrensoverschrijdende verbindingen uit te testen. Daarom wordt het Living Lab Slimme Mobiliteit Zeeland ingericht. Het living lab dient als proefgebied voor mobiliteitsinnovaties die elders zijn ontwikkeld. Vanuit het Living Lab wordt een programma van innovatieve projecten opgezet, met als doel om deze innovaties later in Zeeland en mogelijk in de rest van Nederland verder uit te rollen. Vlissingen en omgeving zijn het focusgebied voor het living lab slimme mobiliteit, waarbij projecten in andere delen van Zeeland ook mogelijk zijn.

Beoogd resultaat

Het doel is om vanuit het Living Lab de volgende resultaten te realiseren:

- Minimaal 2 meerjarig lopende pilotprojecten opzetten, waarbij tevens beoogd wordt de beschikbare middelen te koppelen aan Europese subsidie.
- Minimaal 10 kleinere direct uitvoerbare startprojecten die op de korte termijn mobiliteitsoplossingen in Zeeland uitproberen.
- Uit bovenstaande komen minimaal 5 initiatieven die na de pilot- en testfase over heel Zeeland uitgerold kunnen worden.
- Uit bovenstaande komen minimaal 2 initiatieven die na pilot- en testfase in de rest van Nederland benut kunnen worden.

Hierdoor kan de reiziger (toerist, student, forens én inwoner) in Vlissingen gebruiksvriendelijk, flexibel en comfortabel wisselen tussen mobiliteitsvormen.

Uitvoeringspartijen

De provincie Zeeland, samen met de gemeente Vlissingen en het ministerie van IenW.

Afronding project

Afronding in 2025.

Financiën

Voor het Living Lab Slimme Mobiliteit is € 1 miljoen per jaar beschikbaar gesteld vanuit IenW, gedurende een periode van 5 jaar. Dit betreft de jaren 2021 t/m 2025.

Periode	Fase	Resultaat
November 2020 - januari 2021	Opbouw organisatie en invulling	Coördinator/ projectleider aangesteld. Beoordelingsteam ingevuld. Eerste verkenning mogelijke projecten.
Maart 2021	Eerste ronde beoordeling projecten	Eerste pilots/ experimenten selecteren die in uitvoering gaan
Maart 2021-Maart 2022	Uitbouw Living Lab en opzet programmatische aanpak	Uitbouw tot samenhangend programma
Maart 2021-Maart 2025	Beoordeling, programmering en uitvoering	Programmering en uitvoering van pilots en experimenten
Maart 2025 - december 2025	Evaluatie en vervolg/uitrol succesvolle projecten borgen	Evaluatie van het living lab en borging van uitrol succesvolle lopende projecten.

Stand van zaken

Plan van aanpak opgesteld.

Vooruitblik

Eerste ronde beoordeling projecten (maart 2021).

Rail Gent-Terneuzen

Algemene beschrijving

Om knelpunten in het spoornetwerk in de Kanaalzone Gent-Terneuzen te verhelpen, is een proces uitgewerkt om op basis van een ontwikkeld adaptief systeem te besluiten welke infrastructurele werken benodigd zijn. Het Belgisch-Nederlandse pakket aan maatregelen betreft de noordelijke aansluiting Zandeken en de uitbreiding van de bundel Zandeken (A1), een zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug (A3) en de spoorverbinding tussen Axel en Zelzate (A4). Een dergelijk proces wordt mogelijk op termijn ook ingericht voor het personenvervoer.

Beoogd resultaat

Het ministerie van IenW, de provincie Zeeland en de gemeente Vlissingen voorzien dat de middelen vanuit Wind in de Zeilen worden aangewend voor de volgende resultaten:

- Uitvoeren onderzoek naar de vervolgstappen in de adaptieve ontwikkelstrategie. De basis hiervoor vormt de intentieverklaring. Daarover moet nog formeel besloten worden door de betrokken bestuurlijke partijen, verenigd in de Bestuurlijk Ronde Tafel, waar onder het ministerie van IenW. Voor het ministerie loopt de instemming mede via het BO MIRT.
- Realisatie van de zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug, indien dit noodzakelijk blijkt op basis van de uitkomsten van de adaptieve ontwikkelstrategie en de bestuurlijke besluitvorming op basis daarvan.

De maatregelen leveren tot € 7-10 miljoen per jaar aan transportbaten op. De indirecte baten worden geraamd op 10-15% van de jaarlijkse baten. Voor Rail Gent-Terneuzen komt dit neer op circa € 0,7-1 miljoen.

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van IenW/ProRail, samen met onder meer provincie Zeeland en North Sea Port. North Sea Port heeft de regie in de voorliggende concept-intentieverklaring, waarin deelnemende partijen onder meer wordt gevraagd in te stemmen met de adaptieve ontwikkelstrategie.

Afronding project

2023-2025, indien enkel voor realisatie van een zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug wordt gekozen op basis van de adaptieve ontwikkelstrategie.

Financiën

Conform de gemaakte afspraken in Wind in de Zeilen heeft de Nederlandse overheid een bedrag van € 15 miljoen gereserveerd, waardoor een zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug mogelijk wordt. Deze zuidoost-boog is onderdeel van de drie samenhangende infraprojecten, waarover op basis van de adaptieve strategie te zijner tijd een besluit genomen wordt over het te volgen ontwikkelpad, en welke infraprojecten gerealiseerd gaan worden.

Daarnaast is het de bedoeling dat € 2 miljoen van de € 15 miljoen gebruikt wordt voor de bekostiging van de uitwerking van de plannen, zoals dat ook aan Belgische kant gebeurt. Dit is in afwijking met de

eerder gemaakte afspraken en wordt daarom op 26 november 2020 ter goedkeuring aan de bestuurlijke stuurgroep Wind in de zeilen voorgelegd.

Planning

In Q1 2021 wordt gestart met de productiefase. Hiermee wordt de fase aangeduid, waarin het infrastructureel ontwerp op detailniveau wordt uitgewerkt, dat nodig is voor de formele besluitvorming en vergunningen. Onderdeel hierbij is het doorlopen van wettelijke procedures in voorbereiding van de aanleg van het project. Tevens wordt op basis van de uitkomsten van het adaptief systeem een besluit genomen over grondverwerving en het verleggen van kabels en leidingen ten behoeve van inframaatregelen A1 en A3. De planuitwerking van maatregel A4 loopt ondertussen door.

De beslismomenten (kantelpunten) over het wel of niet overgaan op realisatie liggen in Q4 2023, Q4 2024 en Q4 2025. Indien voor realisatie van alle inframaatregelen wordt gekozen, zal de aanleg van de infrastructuur naar verwachting in 2030 zijn afgerond.

Stand van zaken

Begin Q1 2021 wordt gestart met de verdere uitwerking van de maatregelen uit de intentieverklaring. De daadwerkelijke start is op dit moment afhankelijk van de besluitvorming van het ministerie van I&W over de intentieverklaring.

Vooruitblik

- Start nadere uitwerking van de plannen: het infrastructureel ontwerp wordt op detailniveau uitgewerkt.
- Op basis van de uitkomsten van het adaptief systeem wordt een besluit genomen over grondverwerving en het verleggen van kabels en leidingen ten behoeve van inframaatregelen A1 en A3. Ondertussen loopt de planuitwerking van infra-maatregel A4 door.

Onderzoek waterstof-hub Zeeland

Algemene beschrijving

Gezien de huidige koppositie van Zeeland op het terrein van waterstof wordt in gezamenlijkheid tussen het Rijk en de regio een verdere impuls gegeven aan de ontwikkelingen van de waterstofeconomie. Dit sluit aan bij zowel de Waterstofvisie van het ministerie van EZK als de bevindingen van het recent uitgebrachte rapport van de Taskforce Infrastructuur Klimaattransitie Industrie (TIKI) en de Regionale Energiestrategie Zeeland. Samen geven het Rijk en de regio een ontwikkelplan vorm om een waterstof-hub flagship-project in Zeeland te realiseren, waarbij verbinding wordt gezocht met het Delta Kenniscentrum (fiche C).

Het ambitieuze Hydrogen Delta Programma van Smart Delta Resources (SDR) heeft tot doel de industrie te verduurzamen door grijze waterstof uit te faseren door middel van blauwe, groene, gele en mogelijk oranje waterstof. Daarbij heeft het programma de ambitie de regio te positioneren als grootste waterstofcluster van Nederland, Vlaanderen/België én Europa. Dit door op grote schaal groene waterstof te produceren, lokaal te verbruiken én te importeren en exporteren.

Beoogd resultaat

- Technisch-economisch onderzoek naar de regionale waterstofbackbone in het North Sea Port havengebied (van Vlissingen tot Rodenhuize, in afstemming met behoefte CO₂-backbone);
- Locatie-engineering van centrale elektrolyserlocatie Deltaurus 3 (Sloegebied Vlissingen);
- Onderzoek naar import, opslag, lokaal/regionaal gebruik, waarbij de focus onder meer ligt op (zware) voertuigen, (binnen)scheepvaart en MKB (grootschalige industrie is reeds in kaart gebracht) en exportkansen voor North Sea Port.

De drie activiteiten leiden tot de volgende te behalen resultaten:

- Financierings- en engineeringspropositie van de regionale waterstofbackbone (voor publieke en private financiers, EU en NL-subsidies);
- Omgevingskaart voor systeemintegratie van centrale elektrolyserlocatie zodat initiatiefnemers van Deltaurus 3 panklaar kunnen instappen;
- Economisch en duurzaamheidsperspectief voor waterstof-hub (import, opslag, lokaal/regionaal gebruik, export) in North Sea Port.

Met deze maatregelen wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de Zeeuwse havens en industrie, waarmee concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Het heeft een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en zorgt voor versterking van het vestigingsklimaat.

Uitvoeringspartijen

SDR is de actiehouders, samen met het ministerie van EZK, provincie Zeeland, North Sea Port en andere betrokken bedrijven worden de resultaten opgeleverd.

Afronding project

Dit onderdeel omvat vier fasen. De vierde fase dient in 2030 gereed te zijn.

Financiën

Activiteit 1	€ 125.000
Activiteit 2	€ 75.000
Activiteit 3	<u>€ 60.000</u>
Totaal	€ 260.000

De beschikbare middelen vanuit Wind in de Zeilen bedragen € 200.000. Dat betekent dat óf de budgetten verlaagd moeten worden, óf naar additionele middelen gezocht moet worden, óf activiteit 3 vervalt (dit laatste heeft overigens niet de voorkeur). Het idee is eerst activiteit 1 en 2 aan te besteden en te bekijken of en hoeveel additionele middelen gezocht moet worden voor activiteit 3.

Planning

- Drie losse aanbestedingen of samenvoegen activiteit 1 en 2 in één aanbesteding (liefst geen Europese aanbesteding).
- Uitschrijven aanbestedingen in november-december 2020
- Uitvraag in december 2020-januari 2021.
- Offertes binnen eind januari 2021.
- Indien opportuun: voorselectie van meest geschikte offertes.
- Gesprekken met enkele potentiële uitvoerders in tweede week februari 2021.
- Keuze van uitvoerders eind februari 2021.
- Start onderzoeken 1 maart 2021.
- Afronding onderzoeken activiteiten op 1 november 2021.

Stand van zaken

Er is een plan van aanpak opgesteld.

Vooruitblik

- Keuze van uitvoerders vindt eind februari 2021 plaats.
- Aandachtspunt: er is € 200.000 beschikbaar en er wordt voor € 260.000 aan onderzoeken geraamd.

Onderzoek 380 kV

Algemene beschrijving

Voor een gezonde concurrentiepositie is het voor de Zeeuwse industrie en havens essentieel om tijdig en tegen dezelfde kosten als andere Nederlandse industrieën gebruik te kunnen maken van verzwaring van het elektriciteitsnet.

De aanlanding van de stroom van windpark IJmuiden Ver is belangrijk voor de ambities op het gebied van waterstof en elektrificatie. Voor de productie van groene waterstof en mogelijke elektrificatie van de krakers bij DOW is een extra aantakking van een 380kV richting Zeeuws-Vlaanderen nodig.

In het kader van de Rijkscoördinatieregeling wordt momenteel op een objectieve manier in kaart gebracht wat de effecten van de verschillende varianten zijn. Vervolgens zal de minister van EZK via een transparante procedure op basis van die effecten en adviezen/inbreng uit de regio's een keuze maken voor een VoorKeursAlternatief (VKA).

TenneT, het ministerie van EZK en de regio starten een onderzoek naar 380 kV-ontsluiting richting Zeeuws-Vlaanderen (in afstemming met Elia en Vlaanderen).

Beoogd resultaat

Nadat een helder en concreet commitment van het bedrijfsleven is afgegeven dat partijen daadwerkelijk gaan investeren in elektrificatie, kunnen TenneT en het ministerie van EZK nagaan of en hoe een extra vertakking richting Zeeuws-Vlaanderen tijdig kan worden gerealiseerd, zodat het Zeeuwse bedrijfsleven gelijke (ontwikkel)kansen heeft.

Met deze maatregelen wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de Zeeuwse havens en industrie, waarmee concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Het heeft een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en zorgt voor versterking van het vestigingsklimaat.

Uitvoeringspartijen

North Sea Port is de actiehouder. Er wordt nauw samengewerkt met het ministerie van EZK, provincie Zeeland, SDR en TenneT.

Afronding project

Nader te bepalen aan de hand van het op stellen Plan van Aanpak.

Financiën

Niet van toepassing.

Planning

De actiehouder is bezig met het zoeken van een projectleider en start intussen met het opstellen van een plan van Aanpak.

Stand van zaken

Er is een actiehouder benoemd (North Sea Port) die een projectleider gaat aanstellen en een begin maakt met een plan van aanpak.

Vooruitblik

- Aanstellen van een projectleider.
- Opleveren en vaststellen plan van aanpak in bestuurlijke stuurgroep Wind in de Zeilen (januari 2021).

Onderzoek CCS/CCU

Algemene beschrijving

De industriële bedrijven in Zeeland zijn hoogwaardig, energie-intensief en divers. Zeeland is het grootste waterstofcluster van Nederland, en de eerste regio met grootschalige aanlanding van groene windstroom. Industrie en havens staan voor de opgave om concurrerend te blijven, in een wereld waarin de energie- en grondstofvoorziening snel klimaatneutraal moet worden, en waarin toegang tot klimaat neutrale energievormen in combinatie met slimme ICT een steeds belangrijkere concurrentiefactor en daarmee vestigingsfactor wordt.

Voor de Zeeuwse industrie en havens is het essentieel om tijdig en tegen gelijke kosten net als andere Nederlandse industrieën gebruik te kunnen maken van verzwaring van het elektriciteitsnet, en van waterstof en/of CO₂-opslagfaciliteiten, zodat men kan blijven concurreren met industrieën elders.

Dit fiche richt zich op de wens om vervolgstudies te versnellen. Juist deze versnelling van geselecteerde studies moet het voor de Zeeuwse bedrijven mogelijk maken om maximaal bij te dragen aan de 2030 CO₂-reductie doelstellingen in het Klimaatakkoord en tijdig klaar te zijn voor subsidie aanvragen.

Beoogd resultaat

Het versnellingstraject beoogt op specifieke onderdelen van het geïntegreerde project (keten: afvang, transport en opslag) ontwerp pre-FEED-engineering studies uit te voeren in samenwerking met partijen in de keten.

De versnelling stelt de betrokken partijen in staat om in Q3 2021 (dit betekent een versnelling van een half jaar) gereed te zijn met een voldoende gedefinieerd project ontwerp wat betreft transport via schip of buisleiding en wat betreft ontwikkeling van voldoende opslagcapaciteit in bv. oude gasvelden zodat financieringsvoorstellen in bijvoorbeeld SDE++ (en Innovation Fund) kunnen worden voorgelegd.

Het projectontwerp geeft ook de mogelijkheid om tijdig met bijvoorbeeld het ministerie van EZK uitdagingen te bespreken die bij uitstek voor de ontwikkeling van CCS vanuit de Zeeuwse regio

kansen biedt voor specifiek flankerend beleid.

Met deze maatregelen wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de Zeeuwse havens en industrie, waarmee concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Het heeft een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en zorgt voor versterking van het vestigingsklimaat.

Uitvoeringspartijen

Ministerie van EZK/Rijksdienst voor Ondernemen is de actiehouders.

Inhoudelijk aanspreekpunt is SDR. Afhankelijk van het verloop van de financiële stromen, zal de definitieve projectorganisatie worden vormgegeven. In samenwerking met provincie Zeeland, SDR, gemeente Vlissingen, North Sea Port en betrokken bedrijven worden de resultaten opgeleverd.

Afronding project

In het derde kwartaal van 2021 zijn uitkomsten gereed om verdere stappen te nemen.

Financiën

Er is een bedrag van €150.000,- beschikbaar voor de uitvoering van het onderzoek.

Planning

- Verdere verfijning van de scope definitie van versnelde engineering: scope of works bestaande uit buisleiding in havengebied, liquefactie faciliteit, opslagfaciliteit, offloading installatie en jetties.
- Vastleggen van CO2 volume profiel ten behoeve van versnelde engineering studies (november 2020).
- Offertetraject voor engineering-onderdelen (december 2020-januari 2021).
- Opdrachtverlening uiterlijk eind februari 2021.
- Uitvoering en coördinatie engineering studies; afstemming met haven infrastructuur partijen en transport/opslag partners (februari 2021- juli 2021).
- Afronding versnelde engineering studies en integratie in CCS-keten evaluatie ten behoeve van SDE++-aanvraag (augustus 2021).
- Op 'maatregel industrie' niveau een keer per zes weken overleg tussen de partijen.

Stand van zaken

Er is een plan van aanpak opgesteld.

Vooruitblik

Opdrachtverlening engineering studies (uiterlijk februari 2021).

Onderzoek versterking (financiële) positie North Sea Port

Algemene beschrijving

North Sea Port staat voor buitengewoon hoge maar noodzakelijke investeringen in infrastructuur, energietransitie en het tegengaan van klimaatverandering.

De huidige vermogenspositie van North Sea Port is onvoldoende om deze investeringen zelf te dragen. Het is essentieel dat de Zeeuwse industrie - tijdig en tegen gelijke kosten als andere Nederlandse industrieën - gebruik kan maken van een verzaamd elektriciteitsnet, van waterstof en/of CO₂-opslag.

Om financiële uitdagingen van North Sea Port goed in kaart te brengen, is onderzoek nodig. Een breed alternatievenonderzoek is het meest kansrijk, omdat de investeringen ook noodzakelijk zullen zijn voor alle andere havens in Zuidwest- Nederland en Vlaanderen. Het onderzoek zal zich ook richten op de mogelijkheden van samenwerkingsverbanden in dit gebied, die kunnen leiden tot lagere kosten en investeringen en een grotere slagkracht.

Beoogd resultaat

Het alternatievenonderzoek moet een oplossings- en voorkeursroutes opleveren om de financiële positie van North Sea Port te versterken en de vereiste forse investeringen, onder andere op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en digitalisering, uit te kunnen voeren. Het onderzoek zal de behoefte aan financiële middelen kwantificeren en valideren, de mogelijkheden voor financiële dekking vaststellen en alternatieven voor het invullen van de uitdagingen voor het havengebied North Sea Port aangeven. Het beoogde resultaat moet de instemming hebben van de aandeelhouders van North Sea Port en andere Nederlandse en Vlaamse stakeholders. De oplossing moet tevens staatssteun-proof zijn en conform andere toepasselijke wetgeving, zoals het Vlaamse havendecreet en vigerend overheidsbeleid.

Met deze maatregelen wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de Zeeuwse havens en industrie, waarmee concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Het heeft een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en zorgt voor versterking van het vestigingsklimaat.

Uitvoeringspartijen

North Sea Port is de actiehouder. In samenwerking met de ministeries van Financiën (FIN), EZK, IenW en provincie Zeeland, worden de resultaten opgeleverd.

Afronding project

Opleverdatum breed alternatievenonderzoek: in december 2021 volgt het goedkeuringsproces voor betrokkenen.

Financiën

Er is een bedrag van €200.000,- beschikbaar voor de uitvoering van het onderzoek.

Planning

- Selecteren van extern bureau om alternatievenonderzoek te verrichten (januari 2021).
- Fase 1 - Verkennen randvoorwaarden (januari – april 2021).
- Fase 2 - North Sea Port: opties versterking (mei – juli 2021).

Stand van zaken

Er is een plan van aanpak opgesteld.

Vooruitblik

- Selecteren van extern bureau om alternatievenonderzoek te verrichten (januari 2021).
- Fase 1 - breed alternatievenonderzoek (januari-april 2021).
- Afronding strategisch plan North Sea Port 2021-2025 (Q1 2021).

Algemene beschrijving

De bevolking veroudert, veel jonge mensen trekken weg uit Zeeland. Dat geldt ook voor de populatie die in de zorg werkt. Radicale, innovatieve oplossingen zijn nodig om te voorkomen dat de Zeeuwse zorginfrastructuur vastloopt met nadelige gevolgen voor de leefbaarheid en de economie. De betrokken partijen in Zeeland hebben elkaar gevonden in een integrale, programmatische aanpak die de zorg klaar maakt voor de toekomst: de Zeeuwse Zorg Coalitie. Zij gaan een vernieuwde, deels gedigitaliseerde, zorginfrastructuur realiseren die:

- persoonsgerichte zorg en ondersteuning van goede kwaliteit garandeert.
- zorg snel en dicht bij huis levert.
- aantoonbaar bijdraagt aan de gezondheid (en het vertrouwen) van de Zeeuwse bevolking.
- de zorg duurzaam betaalbaar houdt, ook als de bevolking verder vergrijsst.

Om dit te realiseren is de vernieuwings- en investeringsprogramma 2020-2024 opgezet, dat bestaat uit de volgende, samenhangende onderdelen:

1. Huisartsen en PA's opleiden in Zeeland.
2. Ontwikkelen van een toekomstbestendige zorginfrastructuur.
3. Inrichten van eerstelijns gezondheidscentrum in Vlissingen, of mogelijk een satellietorganisatie in Walcheren.

Meer huisartsen en PA's opleiden in Zeeland

Algemene beschrijving

Deze maatregel omvat het verbeteren van de eerstelijnszorg door het structureel opleiden van huisartsen en PA's binnen Zeeland gedurende de gehele opleidingsduur. De Huisartsopleiding Nederland en het Erasmus MC zijn gezamenlijk een pilot gestart per september 2020, waarbij vier HAIO's de hele opleiding in Zeeland doorlopen. Het terugkomonderwijs wordt georganiseerd in Rotterdam. De eerste vier aangeboden plekken zijn reeds ingenomen.

De pilot wordt in 2021 voortgezet en er worden in ieder geval jaarlijks acht (tweemaal vier) opleidingsplaatsen in Zeeland beschikbaar gesteld. Onder de voorwaarde dat er voldoende opleiders en kwalitatief goede opleidingsplekken in Zeeland gerealiseerd kunnen worden, wordt dit aantal vanaf 2022 verhoogd naar 12 (tweemaal zes) instroomplekken per jaar.

Voorts wordt verkend of het extra opleiden van PA's voor de huisartsenzorg haalbaar is in Zeeland. Bij een positieve uitkomst van de verkenning worden 10 PA's vanaf 2021 opgeleid in Zeeland.

Beoogd resultaat

Voor het vestigingsklimaat van de regio is het van belang dat goede zorg in de toekomst gegarandeerd wordt. Door huisartsen en PA's op te leiden in Zeeland wil men ervoor zorgen dat

meer huisartsen zich na de opleiding in Zeeland vestigen, waarmee het tekort aan huisartsen wordt voorkomen.

Het te behalen resultaat is het vergroten van het aantal opleidingsplaatsen dat in Zeeland beschikbaar wordt gesteld:

- In 2021 worden 8 plaatsen voor HAIO's ter beschikking gesteld.
- Van 2022-2024 worden jaarlijks 12 plaatsen per jaar voor HAIO's ter beschikking gesteld, onder de voorwaarde dat er voldoende opleiders en kwalitatief goede opleidingsplekken in Zeeland kunnen worden gerealiseerd.
- Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) zal met de Huisartsenopleiding Nederland afspraken voor het oormerken van het aantal opleidingsplaatsen na de pilot. Zo ontstaat er een opleidingsstructuur in Zeeland.
- Het opleiden van 10 extra PA's, onder de voorwaarde dat het uitvoerbaar is. De uitkomsten van het onderzoek van de Hogeschool Arnhem-Nijmegen (HAN) naar de haalbaarheid van het extra opleiden van PA's in de regio zal hierover duidelijkheid verschaffen.

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van VWS, samen met Huisartsopleiding Nederland, Erasmus MC en de Stichting Beroepsopleiding Huisartsen (SBOH).

Afronding project

De eerste HAIO's zullen in 2021 van start gaan. De maatregel (met middelen vanuit Wind in de Zeilen) loopt door tot en met 2024.

PA's kunnen mogelijk in 2021 starten, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek van de HAN. Ook deze maatregel loopt door tot en met 2024.

Financiën

De financiering van de huisartsenopleiding verloopt via een jaarlijkse subsidie van het ministerie van VWS aan de SBOH. De middelen zullen benut worden voor het plaatsen van HAIO's en het maken van afspraken met de Huisartsenopleiding Nederland voor structurele plaatsing van HAIO's in de regio Zeeland.

Bij een positieve uitkomst van de verkenning draagt het Rijk de kosten van de 10 extra opleidingsplekken voor PA's van 2021-2024 (€ 1,5 miljoen per jaar), vanuit het bestuursakkoord Wind in de Zeilen.

	2021	2022	2023	2024
Kosten HAIO's	0,8	2,0	3,2	3,6
Kosten 10 PA's	0,7	1,5	1,5	1,5
Totaal	<i>0,8 miljoen</i>	<i>2,7 miljoen</i>	<i>4,7 miljoen</i>	<i>5,1 miljoen</i>

Planning

Stap 1: Uitvoering verkenning naar extra opleiden PA's. De Hogeschool Arnhem – Nijmegen (HAN) voert een onderzoek uit naar de haalbaarheid van het extra opleiden van PA's. De verwachting is dat

dit onderzoek begin december gereed is. Dan zal duidelijk worden of het uitvoerbaar is en wat de kosten hiervan zullen zijn. Op basis hiervan wordt het plan van aanpak nader uitgewerkt.

Stap 2: Zorg dragen voor instroom opleidingsplekken. Huisartsopleiding Nederland en het Erasmus MC zijn reeds bezig voor de instroomronde van maart 2021. Daarvoor doen zij hun uiterste best om vier plekken voor Zeeland in te vullen. Inmiddels is op 10 november bekendgemaakt dat deze opleidingsplaatsen ook daadwerkelijk worden ingevuld.

Stap 3: Begin volgend jaar zullen de Huisartsopleiding Nederland en het Erasmus MC wederom hun uiterste best om de opleidingsplekken voor het tweede instroommoment in september 2021 in te vullen.

Stap 4: Evaluatie pilot. De pilot zal in oktober 2021 worden geëvalueerd.

Stand van zaken

- Plan van aanpak is opgesteld.
- Eerste vier HAIO's zijn reeds geworven en gaan per maart 2021 aan de slag gaan.

Vooruitblik

- Uitkomsten onderzoek van de HAN naar uitvoerbaarheid opleiden 10 extra PA's in Zeeland (begin december).
- Start van vier extra HAIO's in Zeeland (instroomronde maart 2021).

Zorginfrastructuur

Algemene beschrijving

Een goede zorginfrastructuur helpt de Zeeuwen gezond te blijven en stimuleert daarmee de Zeeuwse economie. De Zeeuwse Zorg Coalitie (samenwerking zorgverzekeraar, Zeeuwse ziekenhuizen, GGZ, VVT, huisartsen, gemeenten en provincie, GGD, Witte Kruis, NZA en het ministerie van VWS) heeft op basis van Zeeuwse data (www.regio-beeld.nl/zeeland) een gezamenlijk plan opgesteld om de infrastructuur voor de zorg te versterken.

De maatregel houdt in dat de Rijksoverheid de uitvoering van deze plannen financieel ondersteunt (en waar mogelijk bijdraagt in het leggen van verbindingen met bedrijfsleven en kenniscentra).

Het plan focust op de thema's acute zorg, integrale zorg en ondersteuning voor ouderen en personeelscapaciteit. Aanvullend zijn er enkele overkoepelende thema's in het plan opgenomen zoals digitalisering en het werken vanuit een gezamenlijke visie op gezondheid, de opzet van een domein overstijgende casuïstiek tafel voor burgers die frequent aanspraak maken op zorg, etc. Het plan richt zich bovendien op netwerksamenwerking en bevat onder andere acties om te komen tot de opzet van een Zeeuwse zorg coördinatiecentrum voor acute zorg, realisatie van verbeterde samenhang tussen de huisartsenpost, spoedeisende hulp, SpoedGGZ, een dienstapotheek en het

stimuleren van innovatie door het opzetten van een Zeeuws Living Zorglab voor onder andere tele-monitoring, personalized medicine en inzet van robotisering/AI. Daarnaast zijn er ook werkagenda's opgesteld voor gezondheidsvaardigheden, psychiatrie, ouderenzorg en voldoende personeel.

Beoogd resultaat

Zeeuwse Zorg Coalitie is een Zeeland-breed programma dat Zeeuwse stakeholders samenbrengt om de zorg te transformeren. Hierbij richt de coalitie zich onder meer op het creëren van een infrastructuur van de integrale gezondheidszorg, die op de patiënten is afgestemd. Die transformatie bestaat uit meerdere stappen die de komende maanden met de deelnemers concreet worden gemaakt. Dat is een proces van visies en belangen delen, stakeholders bijeenbrengen en uitkomen bij een gedeeld belang en heldere verbeterinitiatieven die in Zeeland opschaalbaar zijn.

Concrete verbeterresultaten worden gewaarborgd met een impact-en monitoringsmodel. Van ieder project wordt van tevoren de impact op het verbeteren van knelpunten en impact op de Zeeuwse bevolking inzichtelijk maakt. Vervolgens wordt van ieder project kortcyclisch de vorderingen van implementatie gemeten en indien nodig bijgesteld.

Er is een gedetailleerd, integraal overzicht opgesteld van de beoogde resultaten op het terrein van personeelsbeleid, ouderenzorg, acute zorg, digitalisering, Living Zorglab Zeeland en programma-brede resultaten. De formulering van de beoogde resultaten is nog niet op alle onderdelen SMART. De komende periode staat in het teken van het opstarten van genoemde project- en werkgroepen waarbij de eerste stap bestaat uit het SMART formuleren van doelstellingen.

Uitvoeringspartijen

De Zeeuwse zorgcoalitie, waar de gemeente Vlissingen, provincie Zeeland en het ministerie van VWS deel van uitmaken.

Afronding project

In 2024 moeten de maatregelen met betrekking tot het realiseren van de toekomstbestendige zorginfrastructuur gerealiseerd zijn.

Financiën

Voor de financiering van de toekomstbestendige zorginfrastructuur is in totaal voor de periode 2020 tot en met 2023 € 5,3 miljoen beschikbaar, waarvan € 3,2 miljoen wordt betaald vanuit de middelen van Wind in de Zeilen en € 2,1 miljoen gefinancierd wordt vanuit de Zeeuwse zorgcoalitie.

Planning

De Zeeuwse zorgcoalitie heeft per focusgebied een zeer gedetailleerde planning opgesteld tot en met eind 2021.

Stand van zaken

- Strategie tweedaagse uitgevoerd met alle stakeholders in Zeeland
- Plan van aanpak opgesteld

Vooruitblik

- Nader invullen van de programmaorganisatie en aanscherpen van plannen van aanpak per focusgebied en opzet van monitoringsaanpak/impact analyse.
- Uitwerking van de wijze van samenwerking acute psychiatrie (Q1 2021).

Gezondheidscentra Vlissingen-Walcheren

Algemene beschrijving

De vergrijzende bevolking in Vlissingen en op Walcheren heeft effect op de zorgbehoefte. Meer oudere inwoners betekent voor de huisarts meer chronisch zieke patiënten en complexere zorgvragen tijdens het spreekuur. Om deze vragen en patiënten ook in de toekomst goed te kunnen behandelen is deskundige en multidisciplinaire deskundigheid, zorg en ondersteuning noodzakelijk. Om die multidisciplinaire zorg te kunnen bieden zijn toekomstbestendige gezondheidscentra nodig, waarin verschillende professionals samenwerken en de zorg in samenhang wordt verleend. Daarom worden 3 gezondheidscentra in Vlissingen gerealiseerd.

Beoogd resultaat

Het realiseren van drie gezondheidscentra in Vlissingen. Dit wijkt af van het oorspronkelijke, beoogde resultaat om 1 gezondheidscentrum in Vlissingen (inclusief een mogelijke satellietorganisatie in Walcheren). Na het doen van gedegen onderzoek is gebleken dat de opgave voor het toekomstbestendig maken van de zorginfrastructuur van Vlissingen onvoldoende opgelost kan worden met het realiseren van één gezondheidscentrum. Passend bij de lokale en regionale ontwikkelingen en de ambities willen de betrokken partijen, met de financiële impuls vanuit Wind in de Zeilen, daarom een netwerk van 3 innovatieve gezondheidscentra verspreid over Vlissingen realiseren. Per centrum worden 10.000 – 20.000 inwoners bediend: de optimale schaalgrootte voor een gezondheidscentrum.

Uitvoeringspartijen

Zorgaanbieders en sociaal domein in Vlissingen, samen met CZ, de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en VWS.

Afronding project

De gezondheidscentra Vlissingen worden in 2021-2024 gerealiseerd.

Financiën

Het ministerie van VWS financiert vanuit Wind in de Zeilen € 5 miljoen.

Planning

Stap	Resultaat	Periode
Stap 1	Locaties bepalen	Q4 2020
Stap 2	Formeren samenwerkingsverbanden	Oktober 2020-maart 2021
Stap 3	Inrichten/verstevigen, opstarten samenwerkingsverbanden	Q1-Q2 2021
Stap 4	Opstarten projectorganisatie t.b.v. realisatie gebouwen en inrichting (w.o. digitale infrastructuur)	December 2020-januari 2021
Stap 5	Gebouwen bepalen	Q4 2020-Q1 2021
Stap 6	Ontwerpen	Q1-Q3 2021
Stap 7	Verstrekken (ver)bouwopdracht	Q2-Q4 2021
Stap 8	–Ver)bouw en inrichting 3drie gezondheidscentra	2022 - 2023

Stand van zaken

- Concept gezondheidscentrum is ontwikkeld.
- Plan van aanpak is opgesteld.
- Inventarisatie van potentiële participanten is uitgevoerd.

Vooruitblik

- De samenwerkingsverbanden worden geformeerd, ingericht, opgestart en gaan beleid ontwikkelen gericht op positieve gezondheid van de populatie waarvoor zij verantwoordelijkheid nemen.
- Locaties en gebouwen worden bepaald voor de vestiging gezondheidscentra Vlissingen.
- Opdracht wordt verstrekt voor bouw en inrichting gezondheidscentra.

Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden

Algemene beschrijving

Er is een groot verschil tussen de arbeidsmarktsituatie van Zeeland in het algemeen (voor de coronacrisis was er in de provincie als geheel reeds sprake van krapte) en de situatie in Vlissingen en Zeeuws-Vlaanderen. Hier is de werkloosheid relatief hoog en langdurig. Ook is het beroep op de bijstand groot. Door slim te verbinden met het programma Perspectief op Werk in Zeeland kunnen de extra banen die voortkomen uit de maatregelen vanuit Wind in de Zeilen ook benut worden voor deze werkzoekenden. Zij kunnen -met de nieuwe banen in het vooruitzicht -(om)geschoold worden. De bestaande infrastructuur in de arbeidsmarktregio wordt benut voor een aanpak voor Vlissingen en omgeving.

Beoogd resultaat

Het fiche resulteert in een extra impuls voor het (om)scholen van werkzoekenden in de regio, zodat de creatie van nieuwe banen uit Wind in de Zeilen ook voor deze groep nieuw en meer perspectief biedt. Er moet zoveel als mogelijk een match ontstaan tussen de ondersteunde werkzoekenden en de toekomstige, nieuwe banen. Daarmee daalt de regionale werkloosheid en kunnen de nieuwe banen zoveel mogelijk vervuld worden door regionale, capabele werknemers.

Het daadwerkelijk aantal kandidaten dat met het in te zetten budget kan worden (om)geschoold en aan een reguliere, nieuwe baan kan worden geholpen is mede afhankelijk van de inhoud en de kostprijs van de specifieke (om)scholing/trajecten. Op basis van de regionale ervaringen en uitgangspunten uit het programma Perspectief op Werk in Zeeland is in onderstaand schema reeds een eerste, grove raming geschetst van het totaal aantal plaatsingen van kandidaten op een reguliere baan dat gerealiseerd zou moeten kunnen worden na ondersteuning vanuit het fiche.

Uitvoeringspartijen

De gemeente Vlissingen, samen met het ministerie van SZW.

Afronding project

Op basis van de huidige inzichten zal de uitwerking van het fiche gedurende de periode 2021 tot 2023 zijn beslag krijgen.

Financiën

SZW levert een bijdrage van € 1 miljoen. Deze middelen worden begin 2021 door het ministerie van SZW verstrekt en beschikbaar gesteld aan de gemeente Vlissingen middels een incidentele specifieke uitkering (SPUK). Zie voor een (eerste) raming van de inzet van deze middelen het schema onder 'beoogd resultaat'.

Planning

Na de besluitvorming van het plan van aanpak fiche I in de interbestuurlijke stuurgroep 'Wind in de zeilen' op 26 november 2020, zijn de te ondernemen vervolgstappen:

Stap 1. Verdere concrete uitwerking van operationele afspraken ten aanzien van aanpak en inzet per sector. Wie: gemeente Vlissingen en Orionis Walcheren. Tijdvak: december 2020 – januari 2021.

Stap 2. Vorm en inhoud van passende (om)scholing/trajecten overeenkomen met aanbieders/werkgevers. Wie: Orionis Walcheren (i.s.m. aanbieders/werkgevers). Tijdvak: februari – maart 2021 (gaandeweg mogelijk verder uitbreiden en/of bijstellen).

Stap 3. Het ministerie van SZW stelt de bijdrage uit de fiche beschikbaar aan de gemeente Vlissingen. Wie: ministerie van SZW. Tijdvak: januari - maart 2021.

Stap 4. (Eerste) kandidaten voor de (om)scholing/trajecten selecteren en benaderen. Opleiding/trajectovereenkomsten opstellen en met kandidaten overeenkomen. Wie: Orionis Walcheren. Tijdvak: maart - april 2021

Stap 5. Start (eerste) deelnemers aan (om)scholing/trajecten. Wie: Orionis Walcheren, aanbieders/werkgevers, deelnemers. Tijdvak: april – mei 2021.

Stap 6. Realiseren van door- en uitstroom deelnemers naar regulier werk. Wie: Orionis Walcheren. Tijdvak: augustus 2021 en verder. Continue proces.

Stap 7. Tussentijdse monitoring en rapportage inzet en resultaten. Wie: Orionis Walcheren. Tijdvak: april 2021 - maandelijkse rapportage. Continue proces.

Stand van zaken

Plan van aanpak is opgesteld.

Vooruitblik

- Afspraken worden gemaakt met werkgevers voor passende (om)scholingstrajecten (december 2020 - maart 2021).
- De gemeente Vlissingen ontvangt de incidentele specifieke bijdrage van € 1 miljoen en neemt het bedrag op in haar begroting en administratie (maart 2021).
- Eerste kandidaten worden geselecteerd en benaderd (maart-april 2021).
- De eerste deelnemers gaan van start (maart-april 2021).

Aardgasvrije wijken

Algemene beschrijving

In Zeeland wordt nog maar beperkt ervaring opgedaan met het aardgasvrij maken van wijken. Verkend zal worden of woningeigenaren in de gemeente Vlissingen mee willen doen aan het programma Aardgasvrij wijken. Er dient een subsidieaanvraag te worden opgesteld om deze bijdrage zeker te stellen.

Dit Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) beoogt dat er per proeftuin ongeveer 500 aaneengesloten woningen binnen acht jaar na start uitvoering aardgasvrij of aardgasvrij-ready gemaakt worden. Met deelname aan het PAW is een bijdrage van circa € 4 miljoen gemoeid om de onrendabele top af te dekken. Hiermee is de proeftuin vanuit het PAW een vliegwiel voor verduurzaming in de gebouwde omgeving en een leerzame pilot voor de verdere energie- en warmtetransitie in de gemeente en in de regio. Wil Vlissingen dit fiche inzetten, dan moet medio 2021 (exacte datum nog niet bekend) een volledig en ontvankelijke aanvraag ingediend worden. Bij het indienen van een volledige en ontvankelijke subsidieaanvraag, reserveert het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een plek in dit programma voor de Vlissingse proeftuin. Naast het aardgasvrij maken van een buurt of wijk in een specifieke gemeente, draagt het PAW bij aan de (landelijke) kennisontwikkeling op welke wijze de wijkgerichte aanpak het beste kan worden ingericht en opgeschaald.

Beoogd resultaat

- Een ontvankelijke subsidieaanvraag die voldoet aan de indieningsvereisten van de derde ronde van het PAW. Het ministerie van BZK honoreert de aanvraag voor de onrendabele top voor het Aardgasvrij maken van een Vlissingse woonwijk aan de gemeente wordt toegekend.
- Opdoen van kennis en ervaring voor de wijkgerichte aanpak van de verdere energie- en warmtetransitie (Transitievisie Warmte) in de gemeente en in de regio.
- Projectuitvoeringsplan aardgasvrije wijk
- Realisatie van een aardgasvrije wijk binnen 8 jaar na besluitvorming van de minister van BZK.

Het effect van dit fiche is een impuls voor de energietransitie met uitstraling binnen de gemeente Vlissingen en Zeeland. Ook creëert het extra werkgelegenheid op het gebied van verduurzaming in de gebouwde omgeving en kennis opdoen in kennis- en leerprogramma's.

Uitvoeringspartijen

Gemeente Vlissingen is de actiehouders. Andere partijen, die worden betrokken zijn provincie Zeeland, de netbeheerder, woningcorporatie, het ministerie van binnenlandse zaken en gebouweigenaren en eigenaren van woningen van betreffende wijk.

Afronding project

Uiterlijk voor medio 2021 (exacte datum nog niet bekend) dient er een ontvankelijke subsidieaanvraag te zijn om deel te nemen aan het Programma Aardgasvrije Wijken.

Financiën

De Rijksbijdrage voor de subsidie PAW is circa € 4 miljoen. Deze bijdrage mag slechts besteed worden aan de onrendabele top. Circa 75% van deze subsidie zal moeten worden besteed aan het overhalen van particuliere woningeigenaren om de nodige investeringen te doen om van het aardgas af te gaan. De resterende gelden zijn aan te wenden voor proces- en projectkosten voor de uitvoerende instanties.

Planning

Onderwerp	Verantwoordelijke	Periode
<i>Haalbaarheidsstudie (gebaseerd op indieningsvereisten tweede tranche</i>		
Analyse + motivering wijk	Werkgroep	Nov 20 – jan 21
Analyse + motivering warmtestrategieën	Werkgroep	Nov 20 – jan 21
Financiële onderbouwing en businesscase	Werkgroep	Nov 20 – jan 21
GO / NO GO indienen subsidieaanvraag	College van B&W	Feb 21
Informeren gemeenteraad stand van zaken	Gemeenteraad	Feb 21
Aanvullen subsidieaanvraag met randvoorwaarden derde tranche	Werkgroep	Feb 21
Regie en organisatie	Werkgroep	Nov 20 – apr 21
Participatie en communicatie	Werkgroep	Nov 20 – apr 21
Koppelingskansen met andere opgaven in de wijk: -Fysieke opgaven - Sociaal economische opgaven	Werkgroep	Nov 20 – apr 21
Verbindingen met andere thema's* - Klimaatadaptatie -Circulair bouwen -Arbeidsmarkt en scholing -Utiliteitsbouw als aanjager van de energietransitie in de wijk *voor zover thema's relevant zijn.	Werkgroep	Nov 20 – apr 21
<i>Intentieverklaringen en opstellen aanvraag definitief plan</i>		
Opstellen intentieverklaringen relevante stakeholders	Werkgroep	Mei 21
Informeren stand van zaken subsidieaanvraag	Gemeenteraad	Mei – jun 21

Besluit aanvraag derde tranche PAW	College van B&W	Jun 21
Indienen aanvraag derde tranche PAW	n.v.t.	Jun 21
<i>Besluit aanvraag derde tranche PAW</i>	<i>Minister van BZK</i>	<i>n.t.b.</i>
<i>Uitvoering project Aardgasvrije wijk gemeente Vlissingen</i>		
-Opstellen en vaststellen Plan van Aanpak uitvoering	Wergroep	n.t.b.
-Vaststellen Plan van Aanpak	Wergroep	n.t.b.
- Uitvoeren Plan van Aanpak Aardgasvrije wijk	Wergroep	Binnen 8 jaar na besluit aanvraag

Stand van zaken

Er is een plan van aanpak opgesteld.

Vooruitblik

- Een collegebesluit over de GO-NO GO voor het indienen van een ontvankelijke subsidieaanvraag bij PAW in februari 2021.
- Een collegebesluit over de in te dienen subsidieaanvraag PAW in juni 2021.
- Het indienen van de aanvraag in de derde tranche PAW in juni 2021.

Ontvlechten Evides en PZEM

Algemene beschrijving

Het commerciële bedrijf Provinciale Zeeuwse Energiemaatschappij (PZEM) bestaat uit onder meer Evides, een handelskantoor en de Sloecentrale. Ook heeft PZEM een 70% aandeel in de Elektriciteitsproductiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ, de eigenaar van de kerncentrale Borsele).

Eén van de afspraken in het bestuursakkoord is dat partijen gezamenlijk de voor- en nadelen onderzoeken van een mogelijke ontvlechting van drinkwaterbedrijf Evides en PZEM.

Een afsplitsing van Evides zou de Zeeuwse overheden eerder in de tijd in staat stellen om de dividenden van Evides aan te wenden voor hun eigen (relatief zwakke) financiële positie, dan wanneer Evides onderdeel zou blijven van PZEM. De dividenden van Evides vloeien nu in PZEM, en komen onder de huidige omstandigheden pas na de sluiting van de kerncentrale in 2033 beschikbaar voor de aandeelhouders.

Er wordt onderzocht wat de objectieve waarde van Evides is. Ook wordt onderzoek gedaan naar de juridische en financiële gevolgen en de continuïteit van de bedrijfsvoering van PZEM en EPZ.

Daarnaast is van belang om in kaart te brengen op welke manier de Zeeuwse overheden door het Rijk (financieel) ondersteund kunnen worden in het ontvlechten van de aandelen. Er worden enkele potentiële financieringsconstructies in beeld gebracht

Beoogd resultaat

Een (technisch) syntheserapport met inzicht in de volgende onderdelen:

- Marktconforme waarde- en risicobepaling ten behoeve van een mogelijke overname van deze aandelen door de huidige aandeelhouders van PZEM NV.
- Financiële en juridische impactanalyse van een eventuele afsplitsing van Evides op het contract tussen PZEM en EPZ.
- Inventarisatie financieringsconstructies inclusief voor- en nadelen.

Een (inter)bestuurlijk besluit over ontvlechting Evides en PZEM op basis van bestuurlijke afweging waarin bevindingen in syntheserapport worden meegenomen.

Dit (inter)bestuurlijk besluit moet leiden tot het beschikbaar komen van ca € 15 miljoen Evides-dividend per jaar, dat vanwege de aard van het bedrijf stabiel en betrouwbaar is. Indien dat dividend, rechtstreeks aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd, levert dit een structureel bedrag op voor Vlissingen van ca € 0,5 miljoen per jaar. Dit bedrag is gedurende de artikel 12-status vrij besteedbaar ter versterking van de Vlissingse economie.

Uitvoeringspartijen

De Provincie Zeeland en het ministerie van FIN zijn aangewezen als primaire actiehouders voor de uitvoering van het onderzoek naar de ontvlechting van Evides.

Vanwege de complexiteit van het vraagstuk waaronder de vele (beleidsmatige) belangen die spelen, is een brede ambtelijke projectgroep ingericht waarin Provincie Zeeland, PZEM en alle betrokken ministeries (Financiën, EZK, IenW en BZK) zijn vertegenwoordigd.

Deze ambtelijke projectgroep is gezamenlijk verantwoordelijk voor het (doen) uitvoeren van het onderzoek en het voorbereiden van besluitvorming.

Afronding Project

Uiterlijk eind januari 2021 vindt besluitvorming plaats, op basis van de bevindingen uit het onderzoeksrapport en de synthese, die door een ambtelijke projectgroep wordt opgesteld.

Financiën

Als de ontvlechting doorgaat, is er jaarlijks ca. € 15 miljoen dividend beschikbaar voor de aandeelhouders van Evides. Voor Vlissingen betekent dit circa € 0,5 miljoen per jaar.

Planning

De stappen 1 t/m 3 van het plan van aanpak zijn inmiddels uitgevoerd. Er ligt sinds november 2020 een definitief rapport van PricewaterhouseCoopers (PwC) bij de ambtelijke projectgroep.

Opstellen interdepartementaal advies:	december 2020-januari 2021
Besluitvorming:	eind januari 2021

Stand van zaken

- Opdracht voor onderzoek is verstrekt.
- Onderzoeksrapport is gestart en definitief opgeleverd.
- Op 11 november 2020 is er een informatiebijeenkomst geweest voor de betrokken gemeenteraden en provinciale staten. Tijdens die bijeenkomst is het rapport van PwC toegelicht.

Vooruitblik

Bestuurlijke stuurgroep Wind in de Zeilen neemt een besluit of en hoe het Rijk gaat ondersteunen in de financiering (eind januari 2021).

Wind in de zeilen

~

Voortgangsrapportage